

Виховна година за темою: «О, незламний мій народі, себе тут знову народи»

Мета: ознайомити учнів із історією боротьби кримськотатарського народу за своє існування; виховувати повагу до Конституції України, законів України,

усвідомлення своєї ролі в історії України; спонукати до активної протидії сепаратизму, шовінізму.

Очікувані результати:

розширення знань учнів про історію боротьби кримських татар за своє існування; формування ціннісного ставлення до держави, її історичної спадщини; усвідомлення необхідності дотримання законів України, Конституції України.

Час проведення: академічна година

Віковий склад учасників: 15-17 років.

План проведення:

1. Історія Криму у складі Російської імперії.
2. Створення Кримської Народної Республіки.
3. Геноцид кримськотатарського народу.
4. Крим в роки незалежності України.
5. Крим під час окупації російськими військами, анексії

ХІД ПРОВЕДЕННЯ

Вступне слово викладача: 26 лютого 2014 року в Сімферополі біля парламенту Автономної республіки Крим відбувся мітинг на підтримку суверенітету України і статусу Автономної Республіки Крим, організований Меджлісом кримськотатарського народу. В цей момент уже розпочалась окупація півострова «зеленими чоловічками». Учасники мітингу скандували «Крим – це Україна», «З Україною – навіки». Цей день і увійшов в історію як День спротиву Криму російським окупантам (слайд № 2)

Українці мої!

Кримські браття у першій коліні!

Чом припишкли собі,

Ніби вас і нема в цій краю?!

Ми ж таки ще живі,

Ми ж бо з вами таки українці,

І не втратили гідність,

І совість, і мову свою!

Історія Криму подібна історії України. Опинившись у «братніх» тенетах сусідньої держави, Крим був пограбований не лише матеріально, але й культурно, історично. Знищувалась мова, віра, традиції – душа народу.

Мужньому, нездоланному кримськотатарському народові, історії боротьби за право жити на своїй землі присвячується наша виховна година.

І Ведучий:

Земле моя Кримська,

Земле богатирська,

Сонячний південний краю мій,

Степові простори,
Зелені гори,
Моря нестихаючий прибій.

Крим має славу багатовікову історію. Це місце перетину давніх цивілізацій, місце кривавих битв і славних перемог, місце древніх легенд і міфів. Точна дата виникнення Кримського ханства невідома, але в 1478 році воно стало протекторатом Османської імперії, а, згодом набуло самостійності і стало імперією (слайд №3). Вперше Крим був захоплений Росією після підписання Кючук – Кайнаджирського договору між Російською та Османською імперіями, який надавав «незалежність» Кримському ханству. Катерина II маніфестом ліквідувала Кримське ханство, перетворивши його на частину імперії (слайд №4). Почалось цілеспрямоване знищення кримськотатарського населення. Станом на 1917 рік Кримський півострів був частиною Таврійської губернії. Чисельність кримських татар унаслідок такої політики російської влади скоротилася з 4 млн до 150 тисяч осіб.

II Ведучий: Звістка про повалення самодержавства активізувала суспільство. В березні 1917 року в Сімферополі відбулось загальне зібрання мусульман Криму, яке обрало Тимчасовий кримсько-мусульманський виконавчий комітет на чолі з муфієм Челебі Челебієвим. В листопаді 1917 року відбулись вибори до Курултаю – Установчих зборів кримських татар. 13 грудня 1917 було проголошено утворення Кримської Народної Республіки, ухвалено

Конституцію. Національний уряд (Директорію) очолив Челебі Челебієв. Але більшовицький переворот, захоплення влади на півострові зруйнували сподівання народу на існування власної держави (слайд № 5). Проте репресії нової влади не зламали гордих кримчан: у них було найцінніше – їх Батьківщина.

І нікуди нам звідси
Повік не піти, не подітись,
І ніхто і ніколи
Нас не вирве з цієї землі.
Тут могили батьків.
Тут живуть наші внуки і діти.
Тут пустили коріння
Праправнуки наші малі.

III Ведучий: II Світова війна стала ще одним важким випробуванням для жителів Криму, як і для жителів України: окупація, масове фізичне знищення, руйнування пам'ятників національної культури, підприємств і тисячі похоронок з фронту. Чотири роки боротьби, очікувань, надій.

Настала весна – яскрава і радісна. Радісна від думки, що закінчується війна, повернуться скоро додому рідні. Але радість була затьмарена ще одним злочином проти кримського населення. 18 травня 1944 року у будинки кримських татар вривались люди зі зброєю і гнали їх на вокзал (слайд №6). Тих, хто чинив опір, розстрілювали на місці. Усе кримськотатарське населення звинуватили в співробітництві з окупантами і за рішенням ДКО виселили в Узбецьку РСР та інші райони СРСР. 2 червня таке саме рішення ухвалили стосовно вірмен, греків, болгар. А 20 липня виявилось, що кримських татар, які проживали на Арабатській Стрілці, забули депортувати. Питання вирішилося швидко: їх посадили на старий

баркас і затопили в Азовському морі. Всього було виселено із території Криму 423100 осіб (слайд № 7). Від нелюдських умов перевезення і в перші роки переселення загинуло 46% депортованих. Опустілі помешкання заповнили переселенці із Росії - 51 тисяча осіб (слайд №8). А 30 червня 1945 року Крим увійшов до складу Російської РФСР. Почались довгі роки очікування справедливості, роки мрій і бажань. Після смерті кривавого диктатора Сталіна у кримських татар зажевіла надія повернутися на свою історичну батьківщину. Та «хрущовська відлига», амністія депортованих народів не наблизила їх до заповітної мрії, - їм було заборонено повертатися (слайд №9).

Ти в огні не згорів,
Не загинув у вирі – пучині,
Як на тебе Той рік
Кинув стільки і лиха, й незгод!
І, здавалося, доля твоя
Догорає, неначе лучина,
Але вистояв мужньо
Мій кримськотатарський народ!

IV Ведучий: В місцях депортації кримські татари зберегли свої традиції, віру, мову і розпочали боротьбу за свої права. З'являються національні правозахисні організації, основною метою яких була агітація за повернення до Криму, відновлення Кримської автономної РСР як національної республіки. З початку 70-х років збільшується кількість самочинних повернень до Криму, а з кінця 80-х на Кримський півострів стали масово прибувати кримські татари. Кримсько-татарський національний рух очолив Рефат Чубаров, Мустафа Джемілев - його представницький орган - Меджліс. Нарешті надії кримських татар на можливість жити на своїй батьківщині здійснювались (слайд №10).

Тож клопочуться, квапляться, будують
Ні спочинку, ні святкових днів...
Перетерплять все, перебідують,
Лиш би жити на землі батьків!

I Ведучий:

На початку 1990-х Крим, як і Україну, охоплює сепаратистський рух. Верховна Рада Російської Федерації ухвалює постанову, в якій Акт передачі Кримської області із складу РФСР до складу України визнавався неконституційним, а Севастополь проголошувався російським містом. Тимчасово запроваджено посаду президента Криму, намагалися запровадити російський рубль як кримську валюту, московський час. Єдине, що рятувало Україну – ситуація в Росії теж була складною. Зі схваленням Конституції України Крим було визнано територіальною автономією, а сепаратистський рух приборкано (слайд №11). Проте остаточно вирішити питання Криму з Росією не вдалося. Росія постійно намагалася взяти під свій контроль цілі галузі України, особливо газотранспортну систему, навігаційні системи в Чорному морі. З обранням Президентом Віктора Януковича була створена Росією потужна агентурна мережа, готова в будь-який момент розпалити сепаратистський рух на півострові.

II Ведучий: У той час, як країна оговтувалася від кривавих подій на Майдані, після усунення від влади Віктора Януковича, починає стрімко розгортатися відкрита збройна агресія Росії, яка готувалася не один рік.

20 лютого 2014 – офіційна дата початку анексії Криму. На півострів заїхали вантажівки без номерних знаків і так звані «зелені чоловічки», почалось формування із місцевих жителів «загонів самооборони», якими керували офіцери спецслужб і Збройних сил Росії (слайд №12).

27 лютого – будівлі Верховної Ради АРК і уряду АРК захопили російські спецслужби і встановили російський прапор.

Після захоплення українського Криму в Росії почали нагороджувати військових, політиків, сепаратистів медаллю «За повернення Криму».

16 березня відбувся невизнаний світом «референдум», за результатами якого Росія включила Крим до свого складу. А 18 березня Президент Росії Володимир Путін оголосив про «приєднання» Криму до Росії (слайд №13).

III Ведучий: Україна не визнала насильницьку анексію Криму як і псевдо референдум. Законом України Кримський півострів вважається тимчасово окупованою територією. Більшість мешканців Криму не визнали окупаційний режим (слайди №14, 15). Міжнародні організації засудили дії Кремля і визнали цю подію анексією, визнали, що жителі мають право на вільний вибір і волевиявлення (слайд №16). Країни Заходу запровадили низку економічних санкцій проти Росії. Анексія півострова спричинила тяжкі наслідки для його жителів, зокрема:

- переслідування з боку окупаційної влади кримських татар та українців (учасників мирних акцій, місцевих євромайданівців, журналістів);
- незаконні арешти (більше 70 громадян незаконно з політичних мотивів були позбавлені волі);
- офіційно 30 тисяч внутрішньо переміщених осіб з Криму, третина - діти;
- фізичне знищення кримськотатарської громади (14 випадків зникнення людей);
- постійне порушення всіх конституційних прав і свобод;
- системна дискримінація за расовими, етнічними, релігійними ознаками;
- переселення громадян Росії на півострів;

А може, доля нам така, - то кара,

Бо зайди ми, як кажуть нам татари,

А й нас привезли у «товарнях»

(Тих самих, що їх з Криму відправляли,

В сорок четвертому), а нас завербували

Рай будувать у цих сухих степах.

Заключне слово викладача: Хоча Росія намагається висвітлити анексію Криму як «повернення Криму додому», історія півострова доводить протилежне – Крим ніколи не був російським. Крим завжди буде частиною

України (слайд №17). На нашій виховній годині ми з вами розглянули трагічну історію кримських татар і можемо зробити висновок, що Народ, який пройшов тяжкий шлях до свого відродження – не поставити на коліна, не зламати. Як «неопалима купина», він буде відроджуватись знову і знову. Цей народ має право жити в своїй країні, має право на вибір, має право на спротив.

Я в рабстві був,

Але рабом не став,

В полоні був, але не полонився,
Ні перед ким в покорі не хилився,
Ненавидів я тих,
Тебе хто зневажав.

I Ведучий:

Скільки їх,
Тих, хто мужньо боровсь за свободу
Полягло у борні
За священне за право своє!
Щоб вернуть на віки
Чесне ім'я мого народу
І сказати усім: ми не вмерли, ми – є!

II Ведучий:(слайд №18)

Звучить розбудженим набатом
в краю, де море й кораблі:
«І буде син, і буде мати,
І будуть люди на землі!»
(Звучить Гімн України)

Джерело:

<https://vseosvita.ua/library/scenarij-vihovnoi-godini-za-temouo-nezlamnij-mij-narode-seb-e-tut-znovu-narodi-451097.html>